

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

זמני השבת
בניסת השבת; 6:19
יציאת השבת; 20:4

עלון מס' 94
ד' אלול תש"ע
שופטים

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפיר"...

"לא תסור, מן-הדבר אשר-יגידו לך--ימין ושמאל".
(דברים, י"ז, י"א)

אפילו יאמרו לך הרבנים על ימין שהוא שמאל, שמע להם. רש"י

באמצע תפילת מוסף, שבו הקצינים לקחת את הרב, אך הרב הבחין בהם והמשיך בתפילתו והאריך בה... עד שסבלנות הקהל פקעה ואחד מזקני הקהל קם והציג עצמו כרב הרשמי והלך עימם... אמר עם הנידון את הוידוי והוצא להורג...

בתקופה הראשונה לרבנותו של ר' יצחק מברדיצ'ב בבריסק, באו קציני משטרה לביהכ"ס בראש השנה לדרוש מהרב שיתלווה אליהם, כדי להגיד וידוי עם אסיר יהודי שנשפט למוות, מאחר והחוק הוא שא"א להורגו ללא וידוי.

אך הרב עמד באותה עת בתפילת שמונה-עשרה של שחרית ולא רצו הקצינים להפריעו ועל-כן עזבוהו באמרם שיחזרו. מישהו מהקהל יעץ שייקחו מישהו אחר, אך הקצינים ענו: "נצטוונו להביא את הרב הרשמי".

לאחר שנסתלקו, סיים הרב את תפילתו, ומששמע הענין החליט שלא ילך וטעמו ונימוקו עימו. בקהל נשמעו קולות וחששות שונים שמא יבולע? ליהודים על כך, ומכיון שהרב היה צעיר באותם ימים (בן 23) וכולם הכירוהו מקטנותו הרשו לעצמם לדבר בקול רם נגד דעת הרב. אך הרב בשלו...

אחר התפילה הגיעו שוטרים בבהילות לבית הרב, בני הבית חששו פן יבולע להם על כך שהרב התחמק מהם. אולם, עד מהרה התברר שאלו שוטרים מעיר אחרת שנשלחו לשאול אם הרב הלך לומר את הוידוי עם הנידון למוות, כי התברר שאותו היהודי הואשם בטעות והוא חף מפשע...

עד מהרה התברר כי אותו זקן "שהתחכם" ויצא לשביעות רצון הקהל לומר וידוי עם אותו יהודי גרם למוות... ואילו אם היו סרים למשמעת הרב שהיה רך בשנים אך אב בחכמה לא היו נכשלים...

"ועשית, על-פי הדבר אשר... יורוך". (דברים, י"ז, י')

ראינו הרבה פעמים אצל גדולי ישראל, שלאדם אחד ששאל שאלה עונים כך ולאדם אחר ששאל שאלה עונים שיעשה ההיפך! ויש לפעמים שהברכות והעצות מתקיימות בזכות השואל שמאמין באמונה שלמה שמילת החכם מתקיימת ובזכות זה באמת מתקיים, ואם לא היה מאמין בזה בלב שלם באמת לא היו מתקיימין בו, ודבר זה מתחלף לפי השואל.

~ הרב חיים קנייבסקי ~

"בשרוצאה אדם
שמוזנותו
מצומצמין,
יעשה מהם
צדקה"

"וְשִׁמְרֵתָ לַעֲשׂוֹת
כְּכֹל אֲשֶׁר יֹרֶךְ"
(דברים, י"ז)
"הַמְבִּזָּה
תִּלְמִיד חָכָם,
אֵין לוֹ רְפוּאָה
לְמִצְתּוֹ"
ר' נחמן

הגר"א מפרש מהו דין וחשבון שעתיד האדם לתת לאחר צאתו מן העולם - לכאורה, היה צריך לומר חשבון ודין, קודם מחשבים מצוות ועבירות ולפי זה קובעים הדין??

אלא תירץ הגאון זיע"א, דין על העבירות, מאזן של כל מה שעשה בימי חלדו.

וחשבון על הזמן, שבזמן שעשה עבירה יכול באותו זמן לקיים מצווה.

מסופר שפעם ביום שבת ראה הגר"א אדם שרוכב על סוס ומעלה עשן כלשהוא במקטרתו. צעק לו הגאון: "ביטול תורה! ביטול תורה!" אמר לו: "מה ביטול תורה, הרי אני מעשן בשבת ורוכב על הסוס?", אמר לו הרב: "זה פשוט שידונו אותך, אבל חוץ מכך ידונו אותך גם על ביטול תורה, שבזמן שרכבת על הסוס במקום זה יכלת ללמוד תורה ולקיים העולם!!!"

מן החזן איש צאק"ל כתב בספרו "אמונה ובטחון" י"ט:
ראובן, כאיש מוסרי וכבעל עסק מצליח בחנות גדולה, תמיד היה אומר

שהוא מאמין ובוטח בהשם, "ברוך ה' יום ויום" לא היה מש מפיו, והיה מגנה את רוב ההשתדלות ואת בהלת הרדיפה אחר הפרנסה, והיה נראה בבירור כי

הבטחון בה' מאיר לו פנים...

והנה, לפתע, רעם ביום בהיר! חברו עומד לפתוח לידו חנות כמו זו שלו, והוא מלא עצב וקנאה של תחרות. הוא מנסה לקלקל ולהפריע למתחרו ע"י שמפעיל חברים להשפיע בלשון רכה ובאיומים, וע"י שטוען טענות שקריות להצדיק מעשיו וגורם ע"י זה שמתלקטים אליו אנשים ריקים ופוחזים אוהבי מחלוקת ומחרחרי ריב, הנופלים במכמורת היצר ונכשלים באיסורים חמורים שחוברים אליהם לשה"ר רכילות שקר שנאת חינום ועוד.

להיכן הלכה האמונה המוצקת של אותו ראובן הנזכר. ואנה פנה בטחונו המוצהר בה' ? ודאי שנתעלמו ממנו דברי המסילת ישרים (בפרק יא) שאילו היו האנשים יודעים כי אין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו אפילו כמלא נימא (יומא לח ע"ב), לא היה טעם להצטער בטובת אחרים כלל.

אימתי פוסק מעיסוקיו לקרוא קריאת שמע

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א, ראש כולל "פורת יוסף"

שנו חכמים במשנה (שבת טו) לא ישב אדם לפני הספר סמוך לתפילת מנחה עד שיתפלל. ולא יכנס אדם למרחץ, ולא לבית מלאכתו, ולא לאכול, עד שיתפלל ואם התחיל אין צריך להפסיק.

ומדין זה שנאמר לגבי תפילה שהיא מדברי חכמים, נלמד מכל שכן לדיון קריאת שמע שהיא מהתורה, שאסור לעסוק בדברים אלו קודם שיקרא קריאת שמע.

ומכל מקום כיוון שקריאת שמע היא מהתורה וחמורה יותר, לכן אע"פ שלעניין תפילה אם כבר החל באחד מעיסוקים אלו יכול להמשיך, לעניין קריאת שמע שונה הדבר, וחייב להפסיק אף אם כבר התחיל באחד

מעיסוקים אלו (ודווקא קריאת שמע עצמה, אבל ברכות קריאת שמע דינם כתפילה, שאם כבר התחיל יכול להמשיך).

כל זה אמור במי שהתחיל בדבר באיסור, כלומר כשכבר הגיע זמן קריאת שמע, ולכן פוסק מיד. אבל אם התחיל בהיתר קודם שהגיע זמן החיוב, יכול להמשיך (אא"כ יש חשש שיעבור זמן קריאת שמע).

ולכן מי שהתחיל לסעוד (בין בביתו בין באלם שמחות) בלילה לאחר צאת הכוכבים, שכבר הגיע זמן קריאת שמע, צריך להפסיק ולקרוא קריאת שמע, ואח"כ יכול להמשיך בסעודה. ולאחר שסיים סעודתו יקרא בשנית קריאת שמע עם ברכתיה ויתפלל תפילת עמידה (ומי שחושש פן ישכח להתפלל לאחר הסעודה, רצוי שיתפלל ואח"כ ימשיך בסעודה).

בשעה שהמהרי"ל דיסקין עבר דירה בתוככי העיר העתיקה בירושלים, הוא ליווה לאורך כל הדרך את הסבל שנשא שני ארגזים ובהם כתבי יד.

מידי פעם הזכיר המהרי"ל דיסקין לסבל שלא ישכח ולא ישנה את מיקומם של הארגזים. על הארגז העליון להיות תמיד למעלה.

כאשר הוא נשאל מה טעם להקפדה זו, הסביר בענווה: "הארגז העליון מכיל חידושי תורה של אבי ואילו בארגז התחתון מצויים חידושי תורה שלי. אין זה ראוי כלל שחידושי התורה של אבי יהיו מתחת לחידושיי, ואפילו לשעה קלה."